

10602 8a

T é m y (k r o n i k y ^a *Stupavy*)

na rok 1984

S T U P A V A .

Téma:	Počet listov:
1. Oslavy 40. výročia Slovenského národného povstania v Stupave	2
2. Podujatia v rámci osláv:	
Stretnutie troch generácií	3
Výstava obrazov	5
3. Celoobecný socialistický záväzok	6
4. Národný umelec Rudo M O R I C	6
5. 25. výročie založenia ľudovej školy umenia v Stupave	13
6. Záujem o históriu pestovania kapusty v Stupave	3
7. Výstava plagátov v Stupave	1
8. Domáce potreby, nová predajňa v Stupave	1

	Spolu 40

2

Oslava 40. výročia Slovenského národného
povstania v Stupave.

Prípravy osláv 40. výročia Slovenského národného povstania iniciatívne zabezpečoval Miestny národný výbor v Stupave v spolupráci s Miestnym osvetovým strediskom a ZK Cementár v Stupave.

V programe osláv vydaným MNV sa uvádza:

Miestny výbor NF SSR v Stupave,

Miestny národný výbor v Stupave.

Všetkým riaditeľom a vedúcim miestnych podnikov a závodov,
všetkým predsedom zložiek Národného frontu v Stupave,
všetkým agitátorom a poslancom MNV v Stupave.

Vážení súdruhovia,

v zmysle uznesenia MV KSS, rady MNV, MV NF v Stupave Vám oznamujeme, že oslavy 40. výročia SNP sa v našej obci uskutočnia na Bednární v amfiteátri

dňa 24. VIII. 1984, t.j. v piatok o 19. hodine.

Tohtoročné oslavy SNP sa budú konať pod patronátom MO Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Stupave / SZPB /.

Program osláv bude nasledovný:

1. Hymny ČSSR a ZSSR
2. Báseň
3. Otvorenie - predseda MV KSS
4. Slávnostný prejav
5. Internacionála
6. Kultúrny program

Na slávnosti sa zúčastnili obyvatelia, pracujúci závodov, zložiek Národného frontu a mládež.

Na akte položenia vencov k pamätníku SNP pri MNV hrala dychovka

Pochod padlých revolucionárov.

Na úvod osláv 40. výročia SNP v amfiteátri odznali hymny ČSSR a ZSSR.

Slávnostný prejav povedal s. Ing. Jozef Hána, tajomník OV SZPB. Oboznámil zhromaždenie s priebehom SNP a jeho významom v boji o oslobodenie Československa.

Za patronátnu organizáciu na slávnosti boli prítomní: s. Ján Holič, predseda ZO, JUDr. Vojtech Mader, podpredseda, z členov s. Ján Koreň,, s. Arnold Jánoš, s. Pavol Štefa, s. Mikuláš Manírný a ďalší.

Z prítomných hostí s. Jozef Brunovský, veliteľ II. čsl. partizánskej brigády J. V. Stalina, ktorá oslobodzovala Stupavu. Veliteľskú funkciu vykonával po smrti jej zakladateľa pplk. I. D. Dibrovu.

Slávnosť otvoril, privítal prítomných s. Bohumír Hodul, preds. MO KSS.

V kultúrnom programe vystúpila hudobná skupina Stupavanka, V kultúrnom programe hovoreným slovom doplnil program Strýco MARCIN / vl. menom Milan Mlsna, redaktor Zákruty v čs. rozhlase. Na záver partizánsku vatru zapálila prítomná dcéra padlého hrdinu pplk. Ilju Daniloviča Dibrovu, organizátora partizánskeho hnutia na Slovensku.

V záverečnej časti programu vystúpila hudobná skupina PORTA pri Miestnom osvetovom stredisku, vedená s. Kráľovičom.

K pomníku SNP položili vence delegácie: MV KSS, MV NF a MNV, MO SZPB, Štátne lesy, OP KS, MV ZO ČSSP, Št. rybárstvo, MV SZŽ. Vlajková výzdoba bola určená v dňoch 24. - 30. 8. 1984.

Po skončení kultúrneho programu v amfiteátri bola ľudová veselica a hudba na počúvanie.

Stretnutie troch generácií

Pri príležitosti 40. výročia Slovenského národného povstania uskutočnilo sa v Stupave dňa 16. augusta 1984 významné podujatie: Stretnutie troch generácií.

Organizátormi podujatia boli organizácie Národného frontu: Ústredný výbor Slovenského zväzu žien, / ÚV SZŽ./

Okresný výbor Slovenského zväzu žien, / OV SZŽ./

Okresný výbor Komunistickej strany Slovenska, / OV KSS./

Miestny výbor Komunistickej strany Slovenska, / MV KSS./

Miestny výbor Národného frontu, / MV NF./

Základná organizácia Slovenského zväzu žien, / ZO SZŽ./

Základná organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, / ZO SZPB./

Miestny národný výbor, / MNV./

V rámci osláv 40. výročia SNP zavítala do Stupavy

Delegácia ÚV NF ČSSR.

ZO SZŽ pozvala na zasadnutie členky organizácie a zástupcov spoločenských organizácií na 19. hod. dňa 16. augusta 1984 do veľkej zasadačky MNV.

Stretnutie sa konalo v budove MNV v Stupave.

Zloženie delegácie ÚV NF ČSSR:

Vedúcou delegácie bola s. Darina Černová, podpreds. ÚV SZŽ.

Členmi delegácie boli:

s. Anna Balážová, členka ÚV SZŽ.

s. Dr. Dobronte Aranka, členka ÚV Zväzu žien v Maďarsku,

s. Šarlota Pástorová,

s. Irena Grácová, vedúca oddel. ÚV SZŽ.

s. Ružena Herbíková, účastníčka SNP, zdravotná sestra.

s. Ing. Anton Hirner, priamy účastník SNP, za ÚV SZPB.

s. Imelda Vívodová, tajomníčka OV KSS.

b

Za organizácie NF v Stupave boli prítomní:

s. RNDr. Anton Móza, predseda MNV,

s. Štefan Kriflík, podpreds. MNV,

s. Štefan Neradovič, MV KSS,

s. Milan Matlovič, riad. ZŠ, tajom. MV KSS,

s. Eva Bocánová, MV SZM,

s. Ing. Alexander Hason, MV KSS,

s. Dr. Jozef Počuch, preds. školskej a kultúrnej komisie.

Predseda MNV s. RNDr. Anton Móza privítal prítomných delegáciu ÚV Národného frontu Československej socialistickej republiky v obradnej sieni MNV o 17. hod. 45. min.

V úvodnom prejave oboznámil prítomných s minulosťou a súčasnosťou Stupavy.

Po jeho prejave uskutočnil sa zápis prítomných členov delegácie a organizátorov podujatia do pamätnej knihy obce.

Po skončení aktu nasledovalo polozenie kytíc k pomníku padlých hrdinov SNP.

Zasadnutie účastníkov Stretnutia troch generácií, členov organizácií NF, poslancov MNV a hostí sa konalo o 19. hod. vo veľkej zasadačke MNV.

Zasadnutie otvoril, privítal členov delegácie a prítomných predseda MNV s. RNDr. Anton Móza.

Príhovor k 40. výročiu SNP povedala vedúca delegácie súdr. Darina Černová, podpreds. ÚV SZŽ.

Z členov delegácie predniesli prejavy s. Ing. Anton Hirner, priamy účastník SNP a s. Ružena Herbíková, priama účastníčka SNP, hovorili o svojej osobnej účasti a o význame SNP.

Z hostí predniesla prejav s. Dr. Dobronte Aranka, členka ÚV ZŽ v Maďarsku na tému O význame boja žien za mier.

Z miestnych aktivistov predniesli prejavy s. JUDr. Vojtech

Mader, podpredseda ZO SZPB, pri historickom význame SNP pre naše národy zdôraznil odkaz SNP pre súčasné generácie. Odkaz SNP v súčasnosti sa musí premietnuť v práci nás všetkých, členov KSS i nepartajných. Najlepšie ho prejavíme, keď budeme obetavo pracovať na svojich pracoviskách. Vzťah k Sovietskemu zväzu musí byť spojený so vzťahom k našej vlasti, k ČSSR. Kto má rád svoju vlasť, nemôže mať rád ani ZSSR.

Súdr. Anastázia Lachkovičová, učiteľka ZŠ zamerala sa na informácie o práci pionierskej organizácie a na výchovu mladej generácie k socialistickému vlastenectvu a proletárskemu internacionalizmu.

Účastníci Stretnutia zotrvali v družnej besede v priateľskej atmosfére do neskorého večera.

Prítomní oboznámili sa s udalosťami v priebehu bojov v SNP z prejavov účastníkov v bojoch a uvedomili si jeho historický význam ako vyvrcholenie národnooslobodzovacieho boja nášho ľudu za slobodu a šťastný život v oslobodenej Československej republike.

Akcia bola dôstojným prínosom k oslave 40. výročia Slovenského národného povstania v Stupave.

V Ý S T A V A O B R A Z O V

Katalóg výstavy obrazov vyjadruje obsah a poslanie tohto podujatia pri príležitosti 40. výročia SNP.

Na titulnej strane:

O s v e t o v é s t r e d i s k o v Stupave
Západoslovenská Krajska organizácia Zväzu slovenských
výtvarných umelcov

H U D B A V M A Ľ B E
akademického maliara E D U A R D A K A L I C K É H O
august 1984

v dolnej časti reprodukcia maľby

V textovej časti:

Hudba v maľbe akad. maliara Eduarda Kalického

Výstavu " Hudba v maľbe akademického maliara Eduarda Kalického " pripravilo Miestne osvetové stredisko v Stupave v spolupráci so Západoslovenskou krajskou organizáciou Zväzu slovenských výtvarných umelcov v Bratislave.

Výstava je sprístupnená práve v období, keď si celá naša spoločnosť pripomína slávny míľnik novodobých dejín - vyvrcholenie národnooslobodzovacieho boja - Slovenské národné povstanie.

Akademický maliar Eduard Kalický sa narodil v Stupave v roku 1950, preto neprekvapuje, že ako miesto svojej prvej individuálnej výstavy si zvolil práve Stupavu - rodné mesto.

Záhorie patrí k tým oblastiam, ktoré obohatili i obhacujú slovenskú výtvarnú kultúru o nejednú významnú osobnosť.

Po skončení stredoškolských štúdií Kalický pracoval v Slovenskom fonde výtvarných umení až do roku 1976.

V tom istom roku začal študovať na Vyskej škole výtvarných umení v Bratislave na oddelení užitej grafiky najprv u profesora Jozefa Chovana, potom u doc. Ota Luptáka. V dielach ba-

6
dať vplyv doc. Jána Matejku, ktorý dal mladému autorovi základy monumentálnych techník. U prof. Chovana našiel porozumenie pre maľovanie krajiny. Štúdium ukončil roku 1982.

Popri grafickej práci sa v posledných rokoch Kalický začal programove venovať maliarstvu. Sústredil svoj záujem na zobrazenie svojich hudobných zážitkov a vnemov. Hudba sa stala Kalickému formou odrazu skutočnosti. Obsahy hudobných obrazov, to sú predovšetkým city, emócie a prežívanie ľudí. Dôležitú úlohu zohrávajú u Kalického asociatívne predstavy pri vnímaní hudobného diela. Tieto predstavy potom transformuje do maliarskej podoby. Ide mu o zobrazenie hudby tak, aby ju bolo počuť, hovorí autor. Tak napríklad v obraze Flautistky vníma zvuk nástroja, ktorý je sám o sebe lyrický a tejto estetickej kategórii podriaďuje farebnosť obrazovej kompozície. Na zvýraznenie obsahu používa autor obvyklé symboly, kytice, kontúry hudobných nástrojov, ale aj prázdne priestory ako vyrovnávajúce kompozičné elementy, poskytujúce divákovi možnosti voľnej interpretácie diela.

Na triptychu Kadencia, zobrazuje siločiary, diagonálne krivky, rytmus a pulz skladby ako aj gradáciu hudobnej myšlienky. Pre Kalického je príznačný plošný maliarsky prejav, poukazujúci na poučenie kubizmom. Dnes je predčasné formulovanie prínosu autora do slovenského výtvarného prejavu. Ako príslušník mladej generácie, ktorého svetonázorová orientácia sa formovala už v období rozvinutej socialistickej spoločnosti, je príslubom obohatenia slovenského výtvarného umenia o nové formy odrazu prítomnosti.

V Bernolákove 5 augusta 1984 prom. hist. Patrik Guldán

Zoznam vystavených diel:

1. Klasicismus - Beethoven, olej, 1984, 80 x 70 cm.
2. Sonáta pre flautu, olej, 1984, 80 x 70 cm.
3. Sólo pre bielu krajinu, olej, 1984, 80 x 70 cm.
4. Daždivé Nocturno, olej, 1984, 80 x 70 cm.
5. Balada v červenom, olej, 1984, 80 x 70 cm.
6. Trojhlasá fúga, olej, 1984, 80 x 70 cm.
7. Romanca pre lesný roh, olej, 1984, 80 x 70 cm.
8. Óda na radosť, olej, 1984, 80 x 70 cm.
9. Baroko - J. S. Bach, olej, 1984, 80 x 70 cm.
10. Ensemble, olej, 1984, 85 x 70 cm.
11. Koncert pre husle F. M. Martholdye mol, olej, 1984,
80 x 70 cm.
12. Klavírne trio, olej, 1984, 80 x 70 cm.
13. Koncert D dur Ludwig van Beethovena Husle I., olej,
1984, 80 x 35 cm.
14. Kadencia II., olej, 1984, 80 x 70 cm.
15. Violoncello III., olej, 1984, 80 x 35 cm.
16. Zátišie s lesným rohom, olej, 1984, 50 x 50 cm.
17. Zátišie s notovými stojanmi, olej, 1984, 52 x 74 cm.
18. Zátišie s organom, olej, 1984, 52 x 74 cm.
19. Joaquin Rodrigo: Concierto de Aranjuez pre harfu, olej,
1984, 80 x 70 cm.
20. M. Ravel: Pavana za mŕtvu infantku, olej, 1984,
80 x 70 cm.
21. Romantizmus - J. Brahms, olej, 1984, 80 x 70 cm.
22. Moderna - K. Penderecki, olej, 1984, 80 x 70 cm.

Ilustračná činnosť:

Ilustrácia knihy J. Malinu Danaus, vydav. Slovenský spisovateľ, Bratislava 1984

Pravidelne ilustruje v týždenníku Nové slovo a v mesač -

níku Nová cesta.

Návrh platne " Laco Novomeský - Vila Tereza " v roku 1984
pre vydav. OFUS.

Fotografie v katalógu:

1. Fúga - J. S. Bach, olej, 1984, 70 x 80 cm.
2. Portrét autora.
3. Koncert D dur L. van Beethovena Violoncelo III., olej,
1984, 80 x 35 cm.
4. Koncert D dur L. van Beethovena, Husle I., olej, 1984
80 x 35 cm.
5. Koncert D dur L. van Beethovena, Kadencia II., olej
1984, 80 x 70 cm.

Výstavu Eduard Kalický - Hudba v maľbe pripravilo miestne
osvetové stredisko v Stupave spolu so Západoslovenskou
krajskou organizáciou Zväzu slovenských výtvarných umelcov.
Komisár výstavy a text katalógu: prom. hist. Patrik Guldán
Grafická úprava katalógu: Ladislav Borodáč

Adresa autora: Stupava, PSČ 900 31, Krížna ul. 15

Autobiografické údaje:

Akademický maliar Eduard Kalický sa narodil 14. augusta
1950 v Stupave. Po štúdiu na gymnáziu, ktoré ukončil v ro-
ku 1975 v Bratislave pracoval v Slovenskom fonde výtvarných
umení. Roku 1976 začal študovať na Vysokej škole výtvarných
umení na oddelení užitej grafiky u profesora J. Chovana a
doc. O. Luptáka. Štúdiu ukončil v roku 1982. Žije v Stupave
v slobodnom povolaní. Je evidovaný pri Zväze slovenských
výtvarných umení.

Účasť na výstavách:

Rok 1983, január - Brány života I. Prehliadka štipendijných
prác mladých autorov z roku 1983 v Galé-
rii SFVU, Michalská 7 v Bratislave.

november - Človek môj súčasník - Hrdina dnešných dní
/ Celoslovenská výstava mladých umelcov /.
Vo výstavnej sieni ZSVU, Dostojevského rad 2
v Bratislave.

1983/ 84

december - január Kolektívna výstava mladých výtvarníkov
Západoslovenského kraja venovaná účastníkom
socializácie poľnohospodárstva.
Výstava v KPŠ v Harmónii.

1984

júl - september Výstava k 40. výročiu SNP a oslobodenia
Československa Sovietskou armádou v Bratislave.
V Dome umenia v Bratislave.

august - september

40. výročie SNP v Galérii F. Studeného
v Nitre.

a

Národný umelec R u d o M O R I C

Oznamovacie prostriedky tlač, rozhlas a televízia priniesli správu o vysokej pocte, ktorú prezident ČSSR udelil nášmu občanovi, zaslúžilému umelcovi Rudovi M o r i c o v i k 1. máju 1984.

Na slávnostnom akte v Španielskej sále Pražského hradu prevzal Rudo Moric z rúk prezidenta ČSSR s. Gustáva Husáka diplom nasledujúceho znenia:

Na kvalitnom papieri nad textom je Veľký štátny znak Československej socialistickej republiky.

Pod ním v texte sa uvádza

V Y H L A S U J E M

zaslúžilého umelca R U D O L F A M O R I C A
za zásluhy o rozvoj socialistickej literatúry pre
deti a mládež

Z A N Á R O D N É H O U M E L C A

V Prahe dňa 28. apríla 1984

Prezident Československej socialistickej republiky

G. H U S Á K v. r.

Okrúhla štátna pečat

ČSSR

Pri tejto príležitosti prijal Národný umelec Rudo Moric mnohé blahoželania od vedúcich funkcionárov straníckych a štátnych orgánov ÚV KSČ, Federálnej vlády ČSSR, ÚV KSS, vlády Slovenskej socialistickej republiky, Slovenskej národnej rady, od organizácií NF, inštitúcií, priateľov a známych. Denníky a časopisy priniesli v Českej socialistickej republi-

ke a v Slovenskej socialistickej republike k tejto významnej udalosti v živote úspešného slovenského spisovateľa Národného umelca Ruda MORICA. zaujímavé postrehy.

Miestny národný výbor v Stupave na slávnostnom akte usporiadanom v obradnej sieni MNV za účasti Ruda Morica a členov jeho rodiny ako aj funkcionárov MNV a zástupcov miestnych škôl usporiadal slávnosť so zápisom v Pamätnej knihe MNV v Stupave v mesiaci máji 1984.

V texte zápisu sa uvádza:

K 1. máju 1984 prezident Československej socialistickej republiky udelil titul Národný umelec nášmu občanovi spisovateľovi R U D O L F O V I M O R I C O V I

Pri tejto príležitosti pre pamäť budúcich generácií zapisujeme ho do Pamätnej knihy obce Stupava.

Podpisy prítomných:

Za MNV:

Rudo Moric,
Morícová Žofia,
Sedláčková Mária
M. Kováčiková
MUDr. Moricová
Ing. Moric Milan

RNDr. Anton Mőza
PhDr. Jozef Počuch
Štefan Gróf

Emília Hasonová

Za školy:

M. Matlovič,
Holúbková, E. Bocanová
Hasáková, Slezáková,
Mazancová, Velčická
Peter Drlička, ĽŠU

Magda Kostková, Múzeum FK

S hodnotením a blahoželaním predniesol príležitostný prejav predseda MNV s. RNDr. Anton Mőza a k slávnosti prispeli aj členky ZPOZ.

Z článkov v tlači zapisujem charakteristiku rozsiahlej

tvorby a mnohostrannej činnosti Ruda Morica, ktorá odhalí čitateľovi jeho päťročnú aktivitu.

Denník Práca zo dňa 29. apríla 1984 v časti Predstavujeme nových národných umelcov uvádza v dialógu jeho osobné výpovede a vyznania. K najprekladanejším slovenským spisovateľom v zahraničí, známy aj svojou všestrannou spoločenskou a kultúro-politickou aktivitou patrí Rudo Moric. Vytvoril žánrovo i tematicky rôznorodé dielo, v ktorom priblížil nielen drámu boja za našu slobodu. Úspešné sú jeho prózy preniknuté láskou k prírode, aj celý rad krátkych prózaických útvarov zobrazujúcich malých hrdinov dneška. Tento mesiac vyšla v Aténach jeho kniha Rozprávky z lesa a udelenie najvyššej pocty je vítanou príležitosťou pohovárať sa s ním o jeho tvorbe.

Čím je pre Vás tvorba literatúry pre deti a mládež ?

V prvom rade je to umelecká tvorba. Vyžaduje si vysoké nároky a je písaná pre kritického čitateľa, ktorý sa nevie pretvarovať. Nie je pravda, že mladý čitateľ nemá názor a estetické cítenie. Len si pozrite v knižniciach ohmatané a čisté knihy. Tam je vyslovený názor na hodnoty, na púťavosť, obsažnosť, hravosť i schopnosť obohacovať poznanie.

Ako by ste formulovali vašu ars-poeticu, vaše vyznanie ?

Kedysi dávno som stál pred žiakmi, ešte deťmi. Ich zvedavé oči a tváre mám dodnes pred svojím zrakom. Boli vďační za každé objavenie, najmä také, ktoré bolo zaujímavé vyrozprávané.

Z toho vychádza aj mojespisovateľské vyznanie: objavovať v živote všetko zaujímavé, hoci zaujímavé nemusí byť exotické.

Naopak. Treba pre mladého čitateľa hľadať púťavosť aj v naoko všednom dni, v malých hrdinstvách, v obyčajnej práci. Naučiť ho vidieť zaujímavosti v každodennom prostredí, aby si ho obľúbil a istým spôsobom spoetizoval.

Usilujem sa písať zaujímavo, pokiaľ možno vzrušujúco. Myslím, že pre mladého čitateľa je to dôležitá vlastnosť tvorby. Doteraz ste napísali vyše štyridsať kníh pre deti a mládež. Ktorá z nich bola najúspešnejšia u vašich malých čitateľov? Nebola to jedna kniha. Osem slovenských a pätnásť zahraničných vydání knihy z Poľovníckej kapsy hovorí o jej prvenstve. Ako autor súhlasím s čitateľským hodnotením. Explózia má päť domácich vydání. Som rád, že táto kniha ostala živá, veľmi mi na nej záleží. Aj Rozprávky z lesa, Koník majstra Machuľku, Ako som krstil Medveďa sú knihy, o ktoré je záujem doma i v zahraničí.

Vaše knihy ilustroval celý rad maliarov a grafikov. Ktorý - podľa vás - sa najviac priblížil duchu literárnej predlohy, dotváral váš text a vaše predstavy svojou ilustráciou? Spomeniem aspoň jedno meno. Nebohý Mirko Hanák, básnik farebnosti prírody, mi ilustroval viaceré knihy o prírode. Bol jedinečný. Som rád, že moje knihy majú jeho ilustračný sprievod. Jeho ilustrácie vyjadrujú moje predstavy o vynikajúcej ilustrácii do knihy pre deti. Myslím aj na ich komunikatívnosť. Vážim si však aj výtvarné dielo viacerých ilustrátorov svojich kníh.

Časť vašej prózy čerpá námety zo SNP, ktorého ste sa zúčastnili so zbraňou v ruke. Zaiste táto próza obsahuje aj autobiografické črty. Vráťte sa ešte k tématike Povstania?

Podľa toho, ako si vysvetľujeme pojem autobiografičnosti. SNP bolo, ja som v ňom bojoval, bol som ranený. Ale v Explózii nie je obraz mojich činov, je to zovšeobecnené. Nefotografoval som, usiloval som sa vytvárať typy. Viac autobiografie je v spomienkach na fašistické zajatie v knihe Sen o chlebe. Bez osobných skúseností by som ťažko vystihol atmosféru "lágrov."

Smrť tridsaťosmičky je tiež čiastočne autobiografická.

A či sa vrátim k tématike Povstania ? Vraciam sa k nej dosť pravidelne, čo hovorí, že príde opäť tu taký čas.

Ste riaditeľom vydavateľstva Mladé letá, teda v praktickom spojení s ekonomikou nášho života, ale aj v dennom spojení so spisovateľmi, básnikmi, výtvarníkmi, teoretikmi, ba možno povedať s celým kultúrnym frontom. Odráža sa táto prax nejakým spôsobom vo vašej tvorbe, ovplyvňuje ju ?

Symbióza autora a direktora má dve tváre. Prvá: človek neraz najlepšie sily odovzdáva hospodárskej funkcii. Starostí je dosť. Druhá tvár je milšia. Je to zároveň hĺbková sonda do života literatúry. Byť pri tom znamená ustavične rásť, v dobrom inovovať svoje pohľady na svet i umelecké postupy. Zároveň to pomáha intímne poznávať generácie mladého pokolenia.

Prezraďte nám svoje tajomstvočasových úspor, časovej akumulácie pre tvorbu. Veď povedľa riadiťovania vykonávate rad iných funkcií ako predseda SLF, člen Predsedníctva ÚV NF, člen rozličných redakčných rád, kultúrnych ustanoviční. Publikujete v časopisoch, rozhlase, robíte prednášky, besedy. Ako si organizujete čas, že na to všetkostačíte ?

Tajomstvo je veľmi jednoduché, Mám šťastie, že ako spisovateľ aj hospodársky a kultúrny pracovník mám zaujímavjú robotu. Mám ju rád a teším sa na ňu. Keby som stratil čas na úvahy o organizácii času, menej by som robil a urobil. Jednoducho neviem sedieť so založenými rukami a prázdnu hlavou. Vždy mi v nej čosi vrta. Špeciálny recept nemám. Viac by vám povedala manželka, ktorá ma neraz hreší, že sa s ňou nerozprávam. Sebakritiky priznávam, že je to chyba.

Čo myslíte, napísali by ste viac próz, keby vás nevyčerpávali tieto funkcie alebo práve vaša spoločenská aktivita je aj hna-

4
cou a inšpiračnou silou povzbudzujúcou k tvorbe ?

Myslím, že viac by som nenapísal. Uznávam, že zaiste lepšie. Ale stále sa písať nedá. A okrem písania treba o obsahu diela rozmýšľať. Niekedy je práve táto fáza " písania " dôležitejšia lebo podmieňuje ľahšie a úspešnejšie písanie.

Boli ste pri zrode BIB, ba ste jeho spoluzakladateľom.

~~Na súdite o tomto~~
~~na jeho zlepšenie?~~ medzinárodnom podujatí a čo by ste urobili na jeho zlepšenie ?

Zlepšovať Bienále ilustrácií bude možné, ba potrebné do-ne-konečna. Treba ho ustavične obohacovať, aby zakždým bolo v ňom čosi nové. V posledných rokoch sa o to organizátori pokúsili. A urobiť všetko, aby sa BIB dostalo do vedomia našich ľudí, aby aj doma plnilo svoju misiu. Nebolo by dobre, aby sa ľudia v Londýne či Madride vedeli o BIB viac ako v Trebišove. Ako sa vám darí spolupráca s krátkym filmom a televíziou. Vyzvali vás na napísanie pôvodných príbehov, či hier pre de-tia či sa uspokojili s čírym prepisom vašich próz ?

Nepripravujete seriál pre deti ?

Na spoluprácu s krátkym filmom, televíziou alebo rozhlasom mi ostáva minimum času. A tak viacero televíznych filmov podľa mojich knižných diel vzniklo za pomoci iných autorov, ktorí napísali scenáre. K animovanému filmu Kačička Modro - pierkosom napísal scenár a film v Portugalsku získal Zlatého delfína. Ak nebudem natoľko zápasit s časom ako doteraz, rád sa podujmem aj na seriál.

Popri domácich uznaniach a poctách treba spomenúť aj zahranič-né pozornosti, napr. UNESCO, v^{r. 1974} kronike už spomenuté a v roku 1983 za spoluprácu vydavateľstva Mladé letá a pokrokovým Vy-davateľstvom MARZZOCO, ktorého majiteľom je SERGO GUINTI - FIRENZE / Florencia, Taliansko / bola udelená zlatá medaila^{mu} Fondazione Leonardo da Vinci Firenze s textom A Rudo Moric Settembre 1983.

Celoobecný socialistický záväzok na rok 1984

Na zasadaní pléna Miestneho národného výboru v Stupave dňa 17. II. 1984 bol prerokovaný a schválený celoobecný socialistický záväzok občanov a pracujúcich obce Stupava na plnenie úloh v roku 1984 obsiahnutých vo Volebnom programe NF pri príležitosti 40. výročia SNP.

Rok 1984, štvrtý rok siedmeho 5RP je pre našu socialistickú republiku zvlášť významný. Je to 40. výročie SNP. Toto výročie sa iste stane mocným podnetom všestrannej iniciatívy pre MNV v Stupave, jeho orgány, komisie a jednotlivých poslancov a členov združených v spoločenských organizáciách NF, ako aj všetkých občanov.

Výsledky dosiahnuté pri plnení úloh celoobecného socialistického záväzku v predchádzajúcich rokoch siedmeho 5RP vytvorili priaznivú základňu pre nástup do nových ešte náročnejších úloh v roku 1984. Ich splnenie prispeje k ďalšiemu rozvoju obce, k tomu, aby bola šťastným a rozkvitajúcim domovom našich občanov. Na splnenie tohto cieľa má MNV v rámci schválených rozpočtových plánov potrebné materiálne prostriedky a nechýbajú ani spoločenské predpoklady.

Úlohy celoobecného socialistického záväzku podľa úsekov činnosti sa delia na: 1. Úlohy v oblasti sociálno-ekonomickej, 2. Úlohy v oblasti masovopolitickej, ideovo-výchovnej a kultúrnej práce, 3. Úlohy v oblasti politicko-organizátorskej, riadiacej a kontrolnej činnosti.

Pohľad do prvej z nich:

Náš celoobecný socialistický záväzok vychádza zo širokého rozvoja iniciatívy našej obce, občanov združených v miestnych podnikoch a závodoch, resp. prevádzkach. Socialistický záväzok je podložený 1.161 individuálnymi a 52 kolektívnymi

b

záväzkami na splnenie úloh v roku 1984. Socialistický záväzok občanov, zložiek NF, podnikov, závodov, školských a predškolských zariadení v obci na rok 1984 predstavuje hodnotu 8,5 mil. Kčs. V rámci celoobecného záväzku odpracujeme 304 tisíc brigádnických hodín.

Investičná časť akcie "Z"

V investičnej časti akcie "Z" vytvoríme na troch akciách hodnotu diela 2,3 mil. Kčs pri finančnom náklade 1,540 tisíc Kčs. Brigádnickými prácami občanov, prácami podnikov a poskytovaním mechanizmov - teda svojpomocne vykonáme práce v hodnote 660 tis. Kčs. Na akciách "Z" v investičnej časti odpracujeme 44 tis. brigádnických hodín.

Sú to tieto akcie:

1. Výkupňa druhotných surovín pre Zberné suroviny v hodnote diela 1 mil. Kčs pri finančnom náklade 700 tis. Kčs.
V roku 1984 vytvoríme na tejto akcii hodnotu diela 850 tis. Kčs pri finančnom náklade 600 tis. Kčs.
2. Športovo-turistická ubytovňa s hodnotou diela 2 mil. Kčs pri finanč. náklade 1.400 tis. Kčs. V roku 1984 vytvoríme hodnotu diela 1 mil. Kčs pri fin. náklade 700 tisíc Kčs.
3. Sociálne zariadenie amfiteátra s hodnotou diela 300 tis. Kčs pri finančnom náklade 200 tis. Kčs.

Akcia " Športovo-turistická ubytovňa " bude prechádzať na ukončenie do roku 1985. Ostatné budú v roku 1984 ukončené a odovzdané do užívania.

Neinvestičná časť akcie "Z"

V neinvestičnej časti akcie "Z" sa v rámci zveľaďovania, skrášľovania obce a zlepšenia životného prostredia budú zabezpečovať tieto akcie:

- a, Dobudujú sa chodníky na ul. Leningradskej, 4. apríla v dĺžke 580 m a vybudujú sa na ul. Cementárskej, Krížnej, Mlynskej, Železničnej, Bottovej a Školskej v dĺžke 730 m.
- b, Dobuduje a opraví sa povrchová kanalizácia na ul. 4. apríla, Lipovej, Bottovej, Leningradskej a Komenského v hodnote diela 350 tis. Kčs.
- c, Realizuje sa vybudovanie chodníkového telesa na ul. Marxovej v dĺžke cca 250 m v hodnote 80 tis. Kčs.
- d, Dokončí sa miestne trhovisko v hodnote 80 tis. Kčs.
- e, Urobí sa asanácia domu na Nálepkovej ul. v hodn. 85 tis. Kčs.
- f, Upraví sa a uvedie do prevádzky smetisko na Hlinisku v hodnote 70 tis. Kčs.
- g, Umiestnia sa dva kontajnery na smeti na starom a novom cintoríne v hodnote 60 tis. Kčs.
- h, Budú sa upravovať a udržiavať plochy verejnej zelene v obci v hodnote 800 tis. Kčs.
- ch, Vyhотовí sa a umiestni sa orientačný plán Stupavy v hodnote 20 tis. Kčs.
- i, Vysadí sa 11 tis. ovocných, lesných stromkov, okrasných kríkov a kvetín v hodnote 180 tis. Kčs.
- j, Realizuje sa úprava prístupovej komunikácie na smetisko Hlinisko v hodnote 200 tis. Kčs.
- k, Čiastočne sa upravia priestranstvá a okolie ZŠ a v rámci areálu sa vybudujú športoviská v hodnote 130 tis. Kčs.
- l, Budeme upravovať, opravovať a zlepšovať bytový fond a okolia rodinných domov a bytových jednotiek v hodn. 1,5 mil. Kčs.
- m, Pre zlepšenie dopravného značenia v obci zabezpečíme umiestnenie dopravných značiek v hodnote 30 tis. Kčs.
- n, Vyčistí sa Stupavský potok v dĺžke 2000 m v hodnote 330

d

tisíc Kčs.

o, Dokončí sa úprava priestranstva pre Domom smútku v hodnote 50 tisíc Kčs.

p, Zabezpečí sa rozšírenie a premostenie Stupavského potoka pri ZK Cementár v hodnote 30 tis. Kčs.

r, Dokončí sa vybudovanie priestorov pre skládku popolníc v lokalite nového sídliska na ul. Ružovej a Budovateľskej v hodnote 30 tis. Kčs.

s, Sústavne sa bude uskutočňovať likvidácia smetísk mimo vyhradených lokalít v obci v hodnote 100 tis. Kčs.

t, Osadí sa nové zábradlie na moste Stupavského potoka na ul. Fučíkovej, 4. apríla a Bitúnkovej v hodn. 10 tis. Kčs.

u, Vybuduje sa nový prístrešok autobus. zastávky v centre obce.

v, Realizuje sa chodník a prístupová komunikácia pre objekt DJ II na Fučíkovej ul. v hodnote 120 tis. Kčs.

z, Premosť komunikáciu z ul. F. Kostku na ul. Kalinčiakovú. Celková hodnota socialistického záväzku v neinvestičnej časti akcie "Z" je 6.300 tis. Kčs. Na vykonanie tejto akcie sa odpracuje 260 tis. brigádnických hodín.

Akcie iných organizácií zabezpečovaných v spolupráci s MNV: Výstavbu v rámci technickej a občianskej vybavenosti, bytovej výstavby a zlepšenie životného prostredia v spolupráci s inými organizáciami budeme zabezpečovať plnením týchto úloh:

- Vydáme 15 stavebných povolení na výstavbu rodinných domov.
- Vydáme 9 stavebných povolení na výstavbu garáží pri zdravotnom stredisku.
- Ukončí sa rekonštrukcia predajne mlieka na predajňu potravín na Mierovom námestí.

- Vybuduje sa bezprašná komunikácia na Duklianskej ulici.
- Rekonštrukciou sa upraví objekt bývalej kinosály na predajňu Drobného tovaru.
- Ukončí sa výstavba predajne Domácich potrieb na Nálepkovej ulici.
- Začne sa výstavba cesty a kanalizácie na ul. M. Benku.
- Urobia sa vonkajšie úpravy objektov nachádzajúcich sa v centre obce.
- Bude pokračovať a ukončí sa rekonštrukcia parovodu pre sídlisko 488 b. j.
- Začne sa rekonštrukcia parovodu pre VD AVANA na Bezručovej ulici.
- Ukončí sa výstavba doškoľovacieho strediska Slovenského zväzu výrobných družstiev Bratislava. / Východ.okraj parku/
- Ukončí sa výstavba bytových jedn. pre ŠM Stupava.
- Začne sa výstavba komunikácie a ukončí sa výstavba inž. sietí v priestore bytoviek ŠM Stupava.
- Ukončí sa výstavba 24 b. j. pre MNO
- Realizuje sa prístavba výmenníkovej stanice na sídlisku 488 b.j.
- Realizuje sa osvetlenie ul. Malacká - Škrabálky.
- Začne sa realizácia miestnej komunikácie na Sládkovičovej a Bernolákovej ulici.
- Vydáme 250 stavebných povolení na výstavbu záhradných domčiekov v priestoroch záhradkárskych osád.
- Bude pokračovať výstavba objektu Hala Stupava v areáli CEVASERVIS Stupava.
- Ukončí sa rekonštrukcia rybného hospodárstva v priestoroch ŠR Stupava.
- Urobí sa rekonštrukcia a výstavba nových trafostaníc v St.

- Projekčne sa pripraví akcia Osvetlenie Bernolákovej ul.
- V spolupráci s TJ TATRAN Stupava sa začne práca na rekonštrukcii obj. starého pivovaru.
- Urobí sa rekonštrukcia sociálnych zariadení v objektoch vinárne a reštaurácie " U Bertoviča ".

Úlohy v oblasti masovopolitickej, ideovo-výchovnej a kultúrnej práce:

Rok 1984 je zameraný na 40. výročie Slovenského národného povstania. Naším cieľom je že výchova človeka s uvedomelým a iniciatívnym postojom k práci a našej socialistickej spoločnosti. V tomto smere bude orientovaná aj práca našich kultúrno-výchovných zariadení najmä Osvetového strediska, ZK Cementár, Zboru pre občianske záležitosti, Miestnej ľudovej knižnice, Múzea F. Kostku a agitačných stredísk, ktoré zabezpečia dôstojné oslavy všetkých významných politických a kultúrnych výročí v roku 1984.

Úlohy v oblasti politicko - organizátorskej a riadiacej a kontrolnej činnosti.

V záujme politickoorganizátorského zabezpečenia, plnenia kontroly prijatého celoobecného socialistického záväzku MV KSS, Miestny národný výbor a jeho orgány, MV Národného frontu a občianske výbory budú naďalej skvalitňovať organizátorskú a kontrolnú prácu. Celoobecný socialistický záväzok sa bude kontrolovať najmä prostredníctvom komisií a odborov MNV a prerokovávať štvrtročne na rade MNV a na zasadnutiach MV KSS, na verejných schôdzach a občanmi sa bude hodnotiť jeho plnenie.

Tento celoobecný socialistický záväzok vyjadruje odhodlanie a vôľu všetkých občanov v Stupave aktívne podporovať politiku KSČ. Tým chceme prispieť k ďalšiemu rozkvetu našej obce, okresu, kraja a celej našej socialistickej spoločnosti-

25. výročie založenia Ľudovej školy umenia

v S t u p a v e

K dvadsiatemu piatemu výročiu založenia ĽŠU v Stupave pripravili učitelia v spolupráci so ZRPŠ pri ĽŠU slávnostné podujatie, ktorého program je vyjadrený na pozvánke v reprezentačnej úprave nasledujúceho znenia:

Na titulnej strane: Ľudová škola umenia 1959 - 1984

S t u p a v a

Na ďalších dvoch stranách:

Učiteľský zbor Ľudovej školy umenia v Stupave

Riaditeľ ĽŠU: Peter Drlička

Hudobný odbor:

Klavír

Kvetoslava Horňáčková

Alena Ulická

Emília Kalická, ext.

Peter Minárik, ext.

Akoredeón

Július Kvietik

Mária Slezáková

Miloslava Ďurecová

Edita Grófová

Klarinet

Peter Drlička

Flauta

Hana Krajčovičová

Trúbka

Tibor Winkler, ext.

Spev - HN

Mária Hledíková

Husle

Alexander Kóša

Tanečný odbor

Helena Bolfová

Výtvarný odbor

Alena Dzianová-Zigová

Katarína Pohronská

Literárno-dramatický

odbor

Eva Hasáková, ext.

Motto: V deťoch sú uložené všetky veľké možnosti

L. N. Tolstoj

84

Pri príležitosti 25. výročia založenia Ľudovej školy
umenia v Stupave pozývame Vás na

S L Á V N O S T N Ý K O N C E R T

dňa 1. decembra 1984

v ZK Cementár

o 15. hodine

Usporiadateľ:

Ľudová škola umenia v Stupave a ZRPŠ pri ĽŠ U

Vlžka v pozvánke: umelecká grafika.

Pozvánka je vytlačená na kvalitnom kriedovom papieri
dvojfarebne.

Dátum rozoslania pozvánky podľa poštovej pečiatky
na obálke 21.11. 1984

Program slávnostného verejného koncertu pri príležitosti
25. výročia založenia Ľudovej školy umenia v Stupave:

1. Literárno - dramatický odbor pripravil recitáciu
básne Rúfus: Zlatá muzika, recitovali Ivana Vengrínová
a Zuzana Kubrická, viedla E. Hasáková, učiteľ.
2. Marcel Sedláček, 3. roč. gitara, skladba J. Kotlíka:
Valčík, pripravil s. Kóša, učiteľ.
3. Monika Hasonová, 1. roč. flauta, skladba od J.J. Quanteru
Menuet, klav. spriev Krajčovičová, učiteľ.
4. Michaela Hasáková, 3. roč. spev, skladba M. Nováka:
Tajomstvá sedmikrások, pripr. s. Hledíková, učiteľ.
5. Adriana Slezáková, 4. roč. akordeón, skladba W.A. Mozart
Allegro, E. Várady: Veselo do školy, pripr. s. Grófová, uč.
6. Peter Bubnič, 2. roč. trubka, skladba T. Suráto: Rondo
e Satarello, pripravil s. Winkler, učiteľ.
7. Ivana Hartmanová, 6. roč. klavír, skladba F. Chopina:

Polonéza g mol, pripr. s. Kalická, ext. učit.

8. Martin Husárik, 5. roč. husle, skladba Baklanova:

Sonatína, pripr. s. Kóša, učit.

9. Soňa Mikulášťiková, 1. roč. flauta, skladba E. Köhlera

Monika Hasonová, 1. roč. flauta, - Duo, pripr. s. Krajčovičová, učit.

10. Lenka Gašparovičová, 1/III tanec, Delibes: Variácia z baletu Copélia, pripr. s. Bolfová, učit.

11. František Gschill, 1/II. spev, skladba L. Faix: A ja idem, Mikuláš Schneider-Trnavský: Štidiri - štidiri, pripr. s. Hledíková, učit.

12. Miloš Belzár, 1/II roč. saxofón, skladba Tenáro:

Romanca, pripr. s. Drlička, riad. školy.

13. Lenka Gašparovičová, 1/III. roč. tanec W. A. Mozart:

Menuet, pripr. s. Bolfová, učit.

Bývalí žiaci ĽŠU:

14. Rastislav Šteffek, 4. ročn. Konzervatórium, v spolupr.

so s. Drličkom, riad. školy.

15. Eva Hasáková, Pedag, fakulta, v spolupr. so s. Horváthovou.

16. Ingrid Šimkovičová: 4. roč. Konzervatória,

skladba Stamic II. časť koncertu, spolupr. so súdr.

Krajčovičovou.

Na začiatku slávnostného programu príležitostný prejav predniesol riaditeľ ĽŠU s. Peter Drlička.

V prejave objektívne vystihol závažnejšie udalosti za uplynulých 25 rokov existencie školy, ktoré zapisujem v záujme zachovania histórie začiatkov a ďalšieho rozvoja tunajšej ĽŠU. Vážení prítomní, kolegovia, rodičia, milí žiaci.

Dovoľte mi, aby som Vás v mene kolektívu Ľudovej školy umenia v Stupave čo najsrdečnejšie privítal na slávnostnom koncerte, usporiadanom pri príležitosti 25. výročia založenia našej školy. Víтам našich vzácných hostí: zakladajúcu riaditeľku s. Drahomíru Horváthovú, teraz ústrednú školskú inšpektorku MŠ SSR, s. Antona Belana, ústredného školského inšpektora MŠ SSR, s. Jozefa Horňáka, krajského školského inšpektora, s. Vojtecha Vargu, vedúceho Odboru školstva ONV Bratislava-vidiek, s. Rudolfa Damaškoviča, okresného školského inšpektora, s. Magdalénu Šimkovičovú, vedúcu kabinetu pre ĽŠU Krajského pedagogického ústavu, s. Antóniu Škoricovú, vedúcu Okresného pedagogického strediska.

Súdr. Bohumíra Hodula, predsedu MNV KSS v Stupave, s. RNDr. Antona Mózu, predsedu MNV v Stupave, s. Štefana Grófa, tajomníka MNV v Stupave, s. Dr. Jozefa Počucha, predsedu ŠKK pri MNV v Stupave.

Víтам našich hostí z družobnej školy v Mosonmagyaróváre, riaditeľa Oto Gaisbilda, Zsák Ildikó, zástupkyňa riad. ĽŠU, Varga Gizelu, riaditeľku ZŠ, Vitéza Vilmoša v zastupení MNV, Németh Ibolyu, predsedkyňu ZRPŠ.

Ďalej víтам medzi nami s. Milana Matloviča, riaditeľa ZŠ, s. Júliu Koželovú, predsedkyňu ZO KSS, s. A. Jurkoviča, riaditeľa ĽŠU v Malackách, s. E. Sklenkovú, riad. ĽŠU v Ivanke pri Dunaji, s. E. Pitoňákovú z ĽŠU v Jure pri Bratislave,

b

s. A. Glassu z ĽŠU v Modre, s. E. Váradyho z ĽŠU v Senci, s. E. Hricu z ĽŠU v Pezinku; naše riaditeľky MŠ: s. M. Ondriášová, s. J. Šmádlová, s. M. Rybová, s. A. Velčickú, s. M. Hasákovú, s. Z. Mazancovú.

Napokon vítam na našom dnešnom slávnostnom stretnutí všetkých Vás tu prítomných.

Ako som už v úvode povedal, zišli sme sa dnes, aby sme spoločne oslávili 25. výročie stupavskej Ľudovej školy umenia, a to formou, ktorá našu školu reprezentuje najlepšie, slávnostným koncertom žiakov ĽŠU.

Dovoľte mi však, vážení hostia, uviesť najprv niekoľko poznámok ku vzniku, histórii a súčasnosti školy.

Podnetom k založeniu ĽŠU bol dlhodobý seriózný záujem obyvateľov - na jednej strane a absencia iných možností mimoškolskej umeleckej výchovy detí a mládeže na strane druhej-.

Podchytiť záujmy a rozvíjať talenty sa v nových podmienkach budovania rozvinutej socialistickej spoločnosti stalo významnou úlohou. Jej realizácia sa však vo svojich začiatkoch stretávala s nemalými ťažkosťami a to tak v oblasti materiálneho zabezpečenia, ako i v oblasti pedagogických kádrov.

Ľudová škola umenia v Stupave bola založená roku 1959 a svoju pedagogickú činnosť začala v mimoriadne sťažených podmienkach. Materiálne podmienky boli minimálne, začalo sa vyučovať v starej budove ZDŠ na ul. kpt. J. Náleku a v jednej miestnosti naproti v budove pohostinstva, kde predtým bola umiestnená Miestna ľudová knižnica. K dispozícii bol jediný klavír v pridelennej miestnosti školy / Bechstein /.

Prvý riaditeľ Hugo Dunaj s učiteľmi Pavlom Gubalom a Katarínou Kupkovičovou začali vyučovať 40 detí. Po roku a pol odišli s. Dunaj a s. Gubal na iné pracovisko a na škole zostala

jediná učiteľka s 24 žiakmi. K takejto neuspokojivej situácii bolo oprávnené vznesených veľa kritických hlasov.

Odbor školstva ONV okresu Bratislava-vidiek poveril vedením školy s. Drahomíru Horváthovú, ktorá do funkcie riaditeľky nastúpila r 1961. V školskom roku 1961/62 nastúpili dvaja noví učitelia - s. M. Šimkovičová a s. G. Beseda, do školy sa zapísalo 93 žiakov na nástroje klavír, husle a akordeón. Vyučovalo sa v budove oproti MNV, ktorú používali požiarnici na organizačné činnosti.

Po reorganizácii hudobného školstva v škol. roku 1962/63 získala hudobná škola nový názov - Ľudová škola umenia.

Z prvých absolventov školy dve žiačky Szabóová a Binderová pokračovali v štúdiu na Konzervatóriu.

Od roku 1962/63 sa začína do práce ĽŠU aktívne zapájať ZRPŠ. Jeho zakladajúcim členom a prvým predsedom bol Vojtech Erdélyi, zást. riaditeľa ZDŠ, člen rady MNV a predseda ŠKK pri MNV. Za jeho pomoci boli nadviazané družobné kontakty s ĽŠU v Ořehove v okrese Brno-venkov.

Roku 1963 boli v hudobnom odbore otvorené ďalšie triedy, čím sa škola rozšírila na tri klavírne triedy, jednu v hre na husle a violoncelo, dve na akordeón a jednu v hre na dychové nástroje. V piatom roku svojho pôsobenia mala škola 148 žiakov. Založením tanečného odboru r. 1967 sa rozšíril stav žiakov na 223. Priestory využívané školou sa ukázali byť z bezpečnostného hľadiska a hygienických dôvodov nevyhovujúce a boli na príkaz krajského hygienika úradne zatvorené.

Roku 1969 sa škola presťahovala do budovy, v ktorej pôsobí dodnes. Predtým používaná pre potreby Domova dôchodcov.

Od 1. sept. 1973 začína na škole pracovať literárno-dramatický odbor pod vedením Ota Šimkoviča.

Roku 1974 navštevovalo školu 246 žiakov.

Po založení výtvarného odboru r. 1975 bola škola plne organizovaná.

V decembri r. 1978 nastúpila s. D. Horváthová do funkcie ústrednej školskej inšpektorky na MŠ SSR. Funkciu riaditeľky ĽŠU prevzala s. Mária Hledíková. Pod jej vedením škola zaznamenala ďalší rast. Rozšíril sa hudobný odbor zavedením výuky na plechové dychové nástroje a výtvarný odbor prijatím učiteľky na polovičný úväzok.

Od 1. sept. 1983 bola s. Hledíková zo zdravotných dôvodov uvoľnená z funkcie riaditeľky ĽŠU, zostala však v práci ako učiteľka spevu a hudobnej náuky.

Funkciu riaditeľa ĽŠU prevzal s. Peter Drlička, ktorý na škole dovtedy pôsobil ako externý pedagóg hry na klarinet.

Za 25 rokov na škole sa vystriedalo viac učiteľov. Okrem už menovaných to boli súdružky a súdrhovia: G. Kriváňová, M. Buznová, A. Dömeová, G. Krajčovičová, M. Kráľovská, K. Šipoš, A. Brunnerová, Ján Tomek, Oto Kubiček, K. Mihalský, I. Kmeťová, D. Szabóová, D. Gábrišková, Eva Cibulková, M. Lettrich, E. Špotáková a ďalší. Niektorí pobudli kratšie, iní dlhšie.

Dovoľte mi na tomto mieste vyzdvihnúť aspoň zásluhy troch žien, ktoré sa zaslúžili o rast odbornej úrovne školy, sú to súdružky Drahomíra Horváthová, Magdaléna Šimkovičová a Mária Buznová.

Z radov terajších pedagógov sú to: s. Hana Krajčovičová, s. Mária Hledíková, s. Helena Bolfová, s. Alena Dzianová-Zigová, s. Alexander Kóša.

Z našich správnych zamestnancov sú to, dlhoročná školníčka pani M. Tomášková s manželom O. Tomáškom, ako aj pani Chrupková.

Z radov členov ZRPŠ v súčasnosti: Ing. Geisse, s. Petrášová,

e

s. Maderovej, s. Ing. Husárikovi aj niekoľko mien z predošlých rokov: s. Ing. Darášová, s. Hardenová, s. Kišoňová, s. Deáková, s. Dugovič, s. Ing. Zón.

V súčasnosti, v jubilejnom roku, v roku 25. výročia školy ĽSU v Stupave navštevuje celkom 390 detí. Svoje záujmy môžu rozvíjať vo štyroch odboroch:

- hudobnom: v hre na klavíri, akordeóne, husliach, gitare, zobcovej a priečnej flaute, klarinete, saxofóne, trúbke, trombóne a v speve.

Žiaci popri praktickej výuke na nástroji navštevujú aj hudobnú náuku, kde získavajú teoretické vedomosti z hudby a učia sa jej dejiny.

- tanečnom: v tomto odbore žiaci získavajú vedomosti a praktické skúsenosti v tanci klasickom, ľudovom a výrazovom.
- literárno-dramatický odbor: cieľom jeho práce je viesť žiakov k poznávaniu krás rodného jazyka, k správnej práci s jazykovými prostriedkami v zmysle umelecko-dramatickej výchovy.
Získané vedomosti si žiaci preverujú v malých javiskových formách.
- výtvarný odbor: pedagógovia tohto odboru rozvíjajú talent žiakov v oblasti maľby, grafiky, keramiky a modelovania.

Na škole pracuje 16 kvalifikovaných odborníkov, z toho šesť s vysokoškolským vzdelaním a 10 absolventov konzervatória. Rozvíjajú úsilie o umeleckú výchovu a rast svojich žiakov, ako aj o skvalitňovanie vlastnej umeleckej a pedagogickej činnosti. Niektorí z pedagógov aktívne koncertujú aj na významných hudobných fórach, resp. usporadúvajú výstavy.

Súдруžky Hledíkovú, Krajčovičovú a súdruha Drličku delegovalo MŠ SSR do tvorivého kolektívu, k vypracovaniu nových dočasných učebných osnov s celoslovenskou pôsobnosťou a na tvorbu metodickéj príručky vo svojom odbore.

Snahou celého pedagogického kolektívu je dôsledné zavádzanie obsahovej prestavby do vyučovacieho procesu.

Plán práce školy vychádza z realizácie hlavných úloh, vyplývajúcich zo záverov XVI. zjazdu KSČ pre školstvo a z Uznesenia o ďalšom rozvoji československej výchovno-vzdelávacej sústavy.

ĽŠU má družobné kontakty s hudobnou školou v Mosonmagyaróváre, s ktorou si pravidelne vymieňajú skúsenosti a poznatky a realizujeme výmenné koncerty žiakov.

Žiaci našej školy sa pravidelne zúčastňujú súťaží, ktoré vypisuje MŠ SSR, súťaže " Melódie priateľstva ", " ZSSR očami detí "; výtvarný odbor sa zúčastňuje aj vybraných zahraničných súťaží.

So žiakmi navštevujeme divadelné predstavenia, koncerty, výstavy a iné kultúrne podujatia. Zúčastňujeme sa na akciách venovaných významným spoločensko-politickým výročiam, organizujeme kultúrne brigády v Dome dôchodcov, usporadúvame výchovné koncerty pre deti materských škôl.

Našou snahou je umožniť žiakom v čo najväčšej miere prverovať a konfrontovať si svoje vedomosti a skúsenosti na verejných koncertoch, výstavách a iných druhoch kultúrnych podujatí. V tejto práci, ktorá je mimoriadne náročná na čas i na finančné náklady, nám intenzívne pomáha výbor ZRPŠ pod vedením predsedu s. Ing. Geisseho. Chceme nadväzovať na dobré výsledky, ktoré škola dosiahla. Pre štúdium na konzervatóriu sme doteraz pripravili 10 žiakov. Chceli by

9
sme vychovať viac absolventov podobných Ferkovi Mikulášskovi, ktorý získal r. 1976 druhé miesto v celoslovenskej súťaži MŠ SSR, Ingrid Šimkovičovej prvé miesto v celoslovenskej súťaži MŠ SSR roku 1979 a účasť v celoslovenskom kole MP roku 1980. Jane Mikulášskovej prvé miesto v celoslovenskom kole MP roku 1980 a 1. miesto v celoslovenskom kole súťaže MŠ SSR roku 1982 a Alene Jurigovej druhé miesto v celoslovenskom kole súťaže MŠ SSR.

Výtvarný odbor zaznamenal v minulom roku významný úspech, keď v súťaži MŠ SSR zo zaslaných 12 prác 1 cenu a 10 čestných uznání, získal tiež rad ocenení v iných súťažiach, z ktorých spomeniem aspoň súťaže " ZSSR očami detí ", " Lidice " a súťaž vo Frýdku-Místku.

Cieľom práce celého učiteľského kolektívu ĽŠU v Stupave je neustále skvalitňovanie výchovno-vyučovacieho procesu, obohacovanie vyučovacieho procesu, ktorého výsledkom bude rast vedomostí žiakov. Využitím veľkej sily umenia ako výchovného aj vzdelávacieho prostriedku usilujeme a rozvoj mládeže po stránke mravnej a estetickej a stvárňovaním kultúrnych záujmov detí a mládeže naplňujeme požiadavku výchovy esteticky rozvinatej osobnosti. Tento náš cieľ je v súlade s vytýčeným celospoločenským programom estetickej výchovy obyvateľstva ČSSR. V závere môjho prejavu vyjadrujem vďaku pracovníkom MŠ SSR, KNV, Okresnému národnému výboru, KPŮ, OPS, Miestnemu národnému výboru, Školskej a kultúrnej komisii, Základnej škole, Materským školám a Združeniu rodičov a priateľov školy pri ĽŠU, ako aj všetkým Vám, ktorí nám pomáhate v našej neľahkej ale zaujímavej práci, výsledkom ktorej je sfomovanie krásneho, vzdelaného mladého človeka.

Ďakujem Vám za pozornosť.- Správa riaditeľa školy bola prijatá potleskom početného obecnstva.

Po prejave riaditeľa školy vystúpila na javisku súdružka
Drahomíra Horváthová, ústredná školská inšpektorka MŠ
SSR a prečítala pozdravný list I. námestníčky ministra
Školstva PhDr. Marty Vlačihovej. Dokument odovzdala riadi-
teľovi školy.

Po nej vystúpila na javisku s. Magdaléna Šimkovičová,
vedúca kabinetu pre ĽŠU KPÚ a prečítala pozdravný list
riaditeľa Krajského pedag. ústavu v Bratislave súdr.
Ing. Vincenta Blaška. Dokument odovzdala riaditeľovi školy.

Po nich vystúpil na javisko s. R. Damaškovič, okresný
školský inšpektor a po príležitostnom prejave odovzdal
Čestné uznanie Odboru školstva ONV riaditeľovi školy.

Text dokumentu:

Odbor školstva ONV Bratislava - vidieck
udeľuje

Č E S T N É U Z N A N I E

Ľudovej škole umenia v Stupave

pri príležitosti 25. výročia založenia školy

za obetavú prácu v estetickom vzdelávaní mladej generácie

V Bratislave 1. decembra 1984

V. Varga, v.r.

Okrúhla pečiatka.

vedúci odboru.

Po týchto vystúpeniach nasledoval obrad prejavu vďaky
vyučujúcim udelením krásnych kytíc karafiátov, ktoré
zabezpečilo Združenie rodičov a priateľov ĽŠU v Stupave.
Prejavy vďaky a uznania vyučujúcim ĽŠU prítomní na sláv-
nostnom programe vyjadrili potleskom.

I. Náместník ministra školstva
Slovenskej socialistickej republiky
PhDr. Marta Vlačihová, CSc.

Bratislava 1. decembra 1984

Vážení súdruhovia,

25. výročie ľudovej školy umenia v Stupave, ktorá
nadväzuje svojou dlhoročnou činnosťou na Hudobnú školu, je
príležitosťou oceniť Vašu dlhoročnú záslužnú pedagogickú
prácu v rozvíjaní špeciálnych záujmov žiakov v oblasti
umenia.

Vaša práca je významná v tom, že rozvíja estetické
cítienie a pripravuje mladých ľudí na hodnotné a tvorivé
zapojenie sa do života našej vyspelej socialistickej
spoločnosti.

Tešíme sa, že Vaša škola a jej učitelia získali za
svoju pedagogickú prácu a verejno-politickú činnosť úctu
a uznanie širokej verejnosti.

V presvedčení, že ani v budúcnosti nepoklesne Vaša
doterajšia aktivita v plnení základných ideových cieľov
výchovy dorastajúceho pokolenia, želám vedeniu školy, všet-
kým učiteľom a pracovníkom ako aj žiakom veľa ďalších úspe-
chov v tvorivej práci.

So súdružským pozdravom

M. Vlačihová v.r.

R i a d i t e ľ s t v o

Ľudovej školy umenia

S t u p a v a

Riaditeľstvo
ĽŠU - Stupava

Bratislava 30. novembra 1984

Vážený súdruh riaditeľ

a kolektív pracovníkov Ľudovej školy umenia v Stupave!

Riaditeľstvo Krajského pedagogického ústavu v Bratislave Vám z príležitosti 25. výročia založenia školy srdečne blahoželá k dosiahnutým pracovným výsledkom.

Dvadsaťpäť školských rokov , to sú stovky detí, ktoré pod odborným vedením svojich učiteľov prenikajú do tajomstiev hudby, umeleckého slova, pohybu a výtvarného stvárnenia. Nachádzajú v umení radosť , krásu a stávajúsa inter - prétmi, čo i len pre vlastné potešenie. Sú pravidelnými účastníkmi koncertných a divadelných siení. Prispievajú i profesionálne prostredníctvom internacionálnej reči-hudby k dosiahnutiu veľkej túžby ľudstva, svetového mieru pre všetky národy.

Do ďalších rokov želám celému kolektívu pracovníkov pod vedením súdruha riaditeľa Petra Drličku veľa zdravia, tvorivých pracovných síl a úspechy pri výchove mladej generácie k umeleckým, kultúrnym hodnotám a tradíciám, ktoré sú súčasťou rozvoja estetického cítenia občana socialistickej spoločnosti.

So súdružským pozdravom

Ing. Vincent Blaško v.r.
riaditeľ.

a

Záujem o históriu pestovania kapusty v Stupave.

V okt. 1984 došiel prípis na adresu MNV v Stupave z Modřic v okrese Brno - venkov od Ladislava Šebestíka tohto znenia: Okolí Vašeho města je známeé pěstováním zelí / kapusty / a výrobou kvašeného zelí na Slovensku tak jako bylo prosláveno na Moravě modřické zelí a modřické kysané zelí.

Proto se obracím na Vás s prosbou o sdělení, kdo se u Vás intensivněji zajímá o historii zelařství ve Vašem regionu a zda o tom již bylo někde něco publikováno. Především mne zajímá, od kdy se u Vás zelaří.

Za Vaši vzácnou ochotu Vám předem děkuji.

V novembri kronikár napísal túto odpoveď:

Vážený súdr. Ladislav Šebestík, Modřice.

Ospravedlnite moju oneskorenú odpoveď, bol som dlhší čas mimo Stupavy. Len po získaní informácií vo veci Vášho záujmu Vám odpovedám. Doteraz nebola vydaná žiadna súborná informácia o pestovaní kapusty v Stupave, resp. na Záhorí.

Na základe informácie o pestovaní kapusty v tomto regióne, ktorú som získal od pána Mateja Sabola, pôvodne roľníka, neskoršie družstevníka, t.č. dôchodcu, ako aj na základe poznatkov od iných bývalých roľníkov z minulosti, môžem Vám napísať aspoň toľko:

Kapusta v Stupave sa pestovala už v 19. stor. Pred 1. svetovou vojnou tunajší pestovatelia predávali kapustu a zeleninu okrem Stupavy aj v Bratislave a vo Viedni.

Kapustu na Záhorí pestovali od Záhorskej Bystrice / teraz súčasť Bratislavy /, v Máste / teraz súčasť Stupavy /, v Stupave v Zohore, najďalej po Láb / pri Malackách /. Všetky spomenuté obce patria do okresu Bratislava vidiek.

Za 1. ČSR niektorí roľníci boli malovýrobcami kvasenej kapusty,

b

mali vlastné rezačky a väčšie káde a kapustu predávali zväčša v Bratislave. V Mäste to boli Kostka, Veselý, v Stupave Kubovič, Hrica, Lachkovič, Sabol a i., okrem nich bolo tu aj roľnícke družstvo, ktoré malo vlastnú výrobnú kvasenej kapusty. Podnikavejší výrobcovia vykupovali kapustu od menších výrobcov a predávali väčšie množstvá kapusty. Hovorili im handléri, alebo kšeftári.

Najúspešnejším výrobcom kvasenej kapusty v Stupave bol Rudolf Apoštol, ktorý založil tunajšiu konzerváreň. O nej sa možno dočítať v publikácii Minulosť a súčasnosť VHJ LIKO, vydalo ju GR Trstu LIKO Bratislava roku 1975.

Na str. 184 - 187 sa píše: Stupavskú konzerváreň založil tunajší občan Rudolf Apoštol. Asi od roku 1923 začal s výrobou kvasenej kapusty domáckym spôsobom v rozsahu 8 vagónov ročne. Výrobu zabezpečoval sám so svojou rodinou. Tovar odvážal na stupavskú železničnú stanicu a posielal spočiatku záujemcom na Slovensku, v rokoch 1940 - 1944 aj do Viedne, potom do Prahy, ba aj do Fínska, kam vyvážal aj hlávkovú kapustu a šalátové uhorky.

V roku 1939 kúpil budovu v terajšom areáli závodu / oproti rodinnému domu /, kde zriadil výroby kvasenej kapusty a na - kladaných uhoriek do pohárov uzavretých tzv. bravčovým bubnom. Výroba sa pohybovala na primitívnej úrovni.

Na rezanie kapusty používal spočiatku ručné nože, od roku 1938 používal stroje na rezanie kapusty. Spočiatku R. Apoštol zamestnával 5 stálych a asi 20 sezónnych robotníkov.

Roku 1946 začal stavať krídlo výrobnej haly, kde je doteraz umiestnená uhorková linka. Stavbu dokončili r. 1947 a o rok sa v nej začala výroba.

Od roku 1949 bola firma znárodnená. V súčasnosti je závod

rozšírený a vybavený modernou vysokoproduktívnou technológiou. Ďalšie podrobnosti sa môžete dočítať v uvedenej publikácii. V súčasnosti kapustu v Stupave pestujú na plochách ŠM / Štátneho majetku /. Majú tiež vlastnú výrobu kvasenej kapusty. Podľa informácií najlepšie podmienky na pestovanie kapusty majú v Záhorskej Bystrici a v Meste / súčasť Stupavy./ Priemerná veľkosť hlávkovej kapusty je 6 - 7 kg, v priaznivých klimatických podmienkach dosiahne aj 10 - 12 kg. Ak použijete informácie na zverejnenie, po jednom exempl. pošlite na adresy: Vojtech Erdélyi, kronikár, Marxova 6, 900 31 Stupava a na adresu Matej Sabol, dôchodca, ul. kpt. J. Nálepku, 900 31 Stupava.

V ý s t a v a p l a g á t o v v S t u p a v e

Vkusná pozvánka na výstavu plagátov oznamuje:

Milan S P Á L

výstava P L A G Á T B O J U J Ú C I

S t u p a v a - Osvetové stredisko

November - december 1984

Otvorenie v piatok 11. novembra o 17. hod.

Na paneloch v sieni Miestneho osvetového strediska boli inštalované vkusné viacfarebné plagáty.

Námety:

1. Medzinárodný deň žien
2. Mier deťom na celom svete
3. Medzinárodný deň detí
4. 1. máj
5. Boj za mier
6. Slovenské národné povstanie
7. 9. máj
8. Veľká októbrová socialistická revolúcia - 1917
9. 60 Č S S R
10. Družba Bratislava - Krakov
11. 10. výročie podpísania zmluvy medzi ČSSR ZSSR
o priateľstve, spolupráci a vzájomnej pomoci

Okrem uvedených vyjadrovali aj iné aktuálne námety.

Výstavy tunajšieho rodáka Milana Spála, úspešného kvalifikovaného grafika sa tešia obľube a sú miestnymi občanmi so záujmom navštevované.

Domáce potreby nová predajňa v Stupave.

V centre Stupavy, na ul. kpt. J. Nálepku, bola dňa 16. novembra 1984 otvorená nová predajňa Domáce potreby.

V rokoch tretej päťročnice je to už tretia moderne riešená predajňa, ktorá zlepšila situáciu vo vybavenosti Stupavy. Pekne a účelne riešená predajňa má dve podlažia o celkovej predajnej ploche 320 m². Skladové priestory merajú 235 m². Investičný náklad výstavby predajne presahoval 2,300.000.- Kčs.

Na 1. podlaží je umiestnený predaj výrobkov zo skla, porcelánu, kuchynských potrieb a na 2. podlaží je oddelenie elektro. Predajňa zamestnáva 10 pracovníkov.

Vedúcim predajne od začiatku je s. Martin Holeš, dochádza z Malaciek.

Ročná plánovaná tržba predajne je 11,500.000.- Kčs.

V čase otvorenia bola predajňa prítvoriadne zásobená.

Významná udalosť v Stupave podnietila záujemcov o prvé nákupy výrobkov. Pretože predajňa bola otvorená v predvianočnom období, záujem kupujúcich bol uspokojený.

Prípravy poctivých kupujúcich predajňu si prezreli aj nepoctiví a dňa 16. decembra 1984 došlo k vykradnutiu predajne.

Celková hodnota škody bola zistená na sumu 40.000.- Kčs

Do konca roka 1984 páchatelia neboli zistení.

Predajňa úspešne plní svoje poslanie k spokojnosti občanov.

